

Anul LIX.

Nr. 40

Arad, 6 Octombrie 1935.



Nr. 252/1935. Mitr.

## Circulară

Către Prea Cucernicii Protopopi și Cucernicii Preoți din Eparhia de Dumnezeu  
păzită a Aradului.

Cu profundă durere a însoțit clerul și poporul Eparhiei Aradului, în ziua de 28 Mai a. c. la lăcașul odihnei de veci, pe iubitul și bunul său părinte duhovnicesc: Prea Sfintă Sa Episcopul Grigorie.

Biserica noastră întreagă a pierdut prin moarte prea timpurie a fericitului întru Domnul, un ierarh luminat și devotat înaltei sale misiuni. Pentru râvna și ostenelile lui li vom păstra o amintire neștearsă și rugăm pe Preamilostivul Dumnezeu să-l hărăzească cu-nuna dreptății.

Rugăm pe Prea Cucernicii Protopopi și Cucernicii Preoți ai Eparhiei Aradului că, până la întregirea scaunului văduvit prin trecerea din această viață a Prea Sfintitului Episcop Grigorie, să urmeze a rosti la toate sfintele liturghii ecenia morților: „Pentru odihna sufletului adormitului robului lui Dumnezeu Episcopul nostru Grigorie” etc.

Inalt Prea Sfintitul și Prea Fericitul Patriarh Miron, ca Președinte al Congresului Național Bisericesc, a convocat în conformitate cu Legea și Statutul de organizare a Bisericii Autocefale Ortodoxe Române, pe ziua de Marți 15 Octombrie a. c. *Colegiul electoral* pentru alegerea de Episcop la scaunul văduvit al sfintei și de Dumnezeu păzitei Episcopii a Aradului.

Aducând aceasta la cunoștința Prea Cucernicilor Protopopi și Cucernicilor Preoți ai Eparhiei Aradului, dispunem:

Ca în ziua de 14 Octombrie a. c. la sărbătoarea Cuvioasei Maicii noastre Paraschiva, după sfânta liturghie, în toate bisericile acelei de Dumnezeu păzite Eparhii a Aradului să se facă slujba Chemării Duhului Sfânt, al căruia ajutor să-l ceară ca lucrarea Colegiului electoral care se va întunji la 15 Octombrie în București, să fie spre binele sfintelor noastre Biserici și spre preamarirea lui Dumnezeu.

Dat în reședința Noastră arhiepiscopescă - mitropolitană din Sibiu, la 2 Octombrie 1935.

† NICOLAE  
arhiepiscop și mitropolit.

## Minunile.

Mântuitorul Hristos petreceau cu multă placere în orașul său *Capernaum*, fiindcă cetețenii îl-au primit cu bucurie și ascultau cu credință învățărurile lui.

Cu bucurie petreceau Iisus atunci, după cum petrece și astăzi în mod nevăzut, în mijlocul acelora, cari cred în trânsul și-l iubesc din înîmă.

Nu ne putem deci mira, dacă a ferlicif chiar acest oraș cu multe semne ale puterii sale dumnezeești, dacă chiar acolo arată pretenților săi dovezi despre venirea sa din ceruri. Cu alte cuvinte putemu-ne mira dacă a făcut acolo atâtea minuni?

Am exprimat cuvântul minune mult cuprinzător, despre care necredincioșii zilelor noastre nu voesc să audă bucuros.

De aceea cred, că nu ar fi fără de folos, dacă chiar acum, când se vorbește și se scrie atât de mult despre minuni, ne-am pune întrebarea, în contrazicere cu cei ce se îndoesc, ce se ținem despre minunile lui Hristos?

1. Noi zicem, că minunile sunt fapte sau întâmplări adevărate.

2. Minunile sunt dovezi, că Hristos a fost trimis din ceruri.

Există și suflete mărginite, cari nu-și iau osteneala să scruteze și să mediteze asupra marilor evenimente extraordinare, și atribue oricarei întâmplări numirea de minune.

Aceasta o poate face un om fără nici o cultură, dar un cunoșător al tainelor fizicii judecă mai temeinic.

Nu putem afirma despre tot ceea ce nu înțelegem, că sunt credințe deșarte, dar este chiar o prostie, să nu vom a crede în nici o minune.

Să zice, că minunea este o nimicire a legilor naturii.

Dar dacă este adevărat, că stăpânește un Dumnezeu neschimbăt această lume, apoi trebuie aceasta să fie și astăzi atotputernic și legile naturii nu au putut anula Atotputernicia. Pe de altă parte nu este nici vorba de vreo stîrbire sau nimicire a legilor fizicii.

Minunile, despre care vorbim sunt numai o biruință momentană acestor legi, prin o altă lege mai înaltă și astfel de biruințe vedem cu ochii noștri în jurul nostru în fiecare zi.

Priviți la o plantă, cum învinge, ca corp organic, legile gravitației și inerției, ale păturei pământului și-și face loc ridicându-se

spre ceriu. Aceasta nu este o anulare, ci o potențare a legilor naturii.

Priviți animalele, cari se ridică mai sus, ca ființe vîțuitoare. Priviți omul, care biruese prin libertatea spiritului său legile organice și animalele din sine, care întrebunțează spre folosul său și după voința sa și puterile naturii. Nici asta nu înseamnă o nimicire, ci o desvoltare mai perfectă în natură.

Dacă mai adăugăm, că tot în felul acesta îl stau Ființei supreme toate legile naturii la îndemână, se împiedică oare prin asta ordinea naturii?

Ni s-ar putea spune, că o intervenție extraordinară a lui Dumnezeu asupra legilor naturale zădărniceste ordinea obișnuinței noastre.

Cine ar mai semăna grâu, dacă se preface pietrele în pâne? Cine ar cultiva vie, dacă se preface apa în vin? Ce întrebări stupide!

Minuni sunt chiar fapte sau evenimente extraordinare. Acestea sunt numai atunci când se săvârșesc sau se petrec în cazuri extraordinare și pentru scopuri extraordinare, însă afară de aceasta, când rămâne asigurată ordinea și punctualitatea din univers sau natura.

Scopuri extraordinare pretind și mijloace extraordinare. Ce ar fi atotințelele lui Dumnezeu, dacă nu îl-ar sta la dispoziție astfel de mijloace? Ce ar fi Providența dumnezelască, fără a avea posibilitatea să facă minuni? Întreb, că ce Dumnezeu ar fi, care nu ar putea singur prin puterea voinței sale să provoace un eveniment care trece peste puterile lucrurilor create de el în lume? În loc ca el să fie Dumnezeu, și-ar fi ridicat pe tron natura creată de El însuși.

De ce să vorbim aici mult de posibilitatea minunilor, dacă ele se întâmplă aewe de fapt înaintea ochilor noștri, aşa, că a le nega ar fi totată de mare prostie, ca dacă am nega, că soarele lucește deasupra noastră.

A săvârșit oare Mântuitorul minunile sale într'ascuns? Și nu înaintea ochilor contemporanilor săi? Nu s'a mirat întreg Capernaum de vindecarea ologului? N'a fost martor un număr de peste cinci mil de oameni la înmulțirea păinilor și a peștilor? Nu s'a convins întreg Ierusalimul și cu marele sfat împreună, de vindecarea orbului din naștere, pe care mil de oameni îl văzură înainte ca cersitor, cum la porunca Mântuitorului a primit lumina ochilor? Și căți martori au stat la mormântul lui Lazăr, când Iisus l-a sculat din morți? Și ce fel de martori erau, cari văzură minunile lui?

Negustoril acela pe care i-a scos cu bicul din templu, acel popor, care batjocorea toate învățările lui Iisus — acel farisel plini de ură, cari nu puteau uita dojenile lui și pe cari El i-a rușinat prin multele minuni — cu un cuvânt martori au fost acei dușmani înverșunați, cari căutau toate mijloacele să-l răstignească.

Cum păndeau ei fiecare cuvânt și urmăreau oricare pas alui Iisus.

Credetă însă, că acești dușmani au negat și n'au recunoscut minunile lui? Nu. El strigau numai, că Iisus le face cu ajutorul dracilor. Iată încă o dovadă despre adevărul minunilor.

Și astăzi încă mai stau unii la îndoială să credă în adevărurile istorice, pe care n'au cutezat să le denege nici chiar înamicii lui Iisus, nici scriitorii iudei sau păgâni ai timpului aceluia?

Mai iute s'ar putea denega, că a trăit odată împăratul August, sau Socrate, că Alexandru a cucerit jumătate lumea, căci toate aceste nu pot produce dovezi mai bune decât aduc minunile lui Hristos.

In fine, dacă nu se mai pot nega evenimentele acele extraordinare, totuși încearcă unii să le explice, cum o face de pildă scriitorul Ludwig și alții...

Ei zic, că Mântuitorul a săvârșit acele fapte mărește numai cu mijloace naturale, necunoscute până atunci contemporanilor săi, și a înșelat lumea cu aceste.

Ne stă mintea în loc de astfel de îndrăsneală! Să fie acela, căruia nici dușmanii nu-i putură aduce vină de vre-un păcat, un înșelător? Acelu care a fost pilda virtuților, a fost un înșelător?

Atunci nu mai există sub soare nici o virtute, atunci tot ce vedem frumos și nobil e numai înșelăciune și minciună.

Să admitem, că Mântuitorul Hristos s'a folosit de mijloace naturale. Dar ce fel de mijloace rare au fost pe care întreaga știință omenească, pe lângă tot progresul de necrezut, până astăzi le-a putut descoperi sau afla? Ori, cine a descoperit secretul, a poruncit furțunei, să tacă și valurile înalte ale mării să se aşeze? Ori, cine se poate mândri cu arta de-a sătura cu cinci pâlni și doi pești cinci mii de oameni? Sau cine vindecă bolnavii cu un singur cuvânt, și cine poruncește morților să-și părăsească mormântul și să înceapă o viață nouă?

In sfârșit suntem întrebați, de ce nu se săvârșesc minuni și astăzi, să le vedem cu

ochii? Noi știm că Dumnezeu preamărește și astăzi prin minuni pe aleșii săi. Mergeți la Maglavit.

Dacă lipsesc azi minunile la propoveduirea învățăturei Mântuitorului, cauza zace chiar în noțiunea minunei. Este o lucrare supra naturală — numai pentru un scop extraordinar. Unde avem azi o descoperire nouă? Care ar avea trebuință de o miuune?

Nu s'a dat învățătura lui Hristos pentru toate timpurile, până la sfârșitul lumii și nu a fost aceasta adeverită îndestul prin Însuși Hristos?

Și dacă s'ar produce minuni astăzi pe pământ sau pe ceriu, oare necredincioșii noștri de azi s'ar întoarce, dacă Însuși Hristos n'a convertit pe cel încăpățânat de pe vremea sa?

*Ilie Hoclotă  
protopop Lt.-Colonel*

## Motiuine.

Preoțimea ortodoxă română din Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu întrunită în adunarea generală anuală a Asociației Clerului „Andrei Șaguna” în ziua de 23 Septembrie 1935 în orașul Mediaș, constată cu dorere, că prin noile reduceri bugetare î s'a crelat o situație materială insuportabilă.

Având în vedere această tragică situație, preoțimea cere:

1. Legiferarea proiectului de armonizare a salarizilor, conform căruia să se acorde preoțimelui salariză potrivit cu pregătirea ei. Această lege să fie studiată din timp ca concursul preoțimelui și al Eparchiei Bisericești,

2. Până la aducerea legii de armonizare, să se revină asupra reducerilor nedrepte aplicate la salarii cu 1 Aprilie 1935, nefind niciodată normă în stabilirea venitelor.

3. Stergerea curbelor speciale a fost o reparare a nedreptății, pentru care preoțimea e recunoscătoare fiind aceasta un drept al ei însă cu regret constatăm, că la o bună parte din preoți cu actuala reducere de 58 la sută din venit, deja se reține mai mult ca cele două curbe speciale, ce le-am primit.

4. Să se acorde leașă și cântăreților din Ardeal, în special celor dela orașe și reședință protopopească, cel puțin la cei cu școală și diplomă, precum și celor din Secuime, unde situația este excepțională.

5. Aplicarea cumulului la toți în fel.

6. Deoarece în pastorie nu există vacanță, malales în zilele de desamăglire morală de azi cu atâtea

turente subverzive, ne întrebăm cine face păstorirea catechizația obligatorie etc...?

Preoților instituiți dela 1 Martie 1935, să li se asemneze salariul cuvenit și parochiile vacante să fie întregite și pe viitor în cursul anului bugetar, deoarece leafa preoților decedați acoperă necesitățile de plată a preoților începători.

7. Întrucât absolvenții Academilor Teologice din Ardeal au o pregătire egală cu absolvenții Facultăților de Teologie, să li se acorde dreptul de a se prezenta la examenul de capacitate pentru religie prevăzut pentru școlile secundare, așa cum s'a acordat absolvenților Academilor gr. cat. din Ardeal.

8. Să se plătească gradațiile restante și curente ale preoților, căci din 1 Ianuarie 1932 până la 1 Aprilie 1934 și din 1 Aprilie 1935 până azi nu s-au plătit, ori gradațiile fac parte integrantă din salar. Învățătorilor și profesorilor li s-au plătit toate gradațiile. Totodată să se recunoască și preoților 5 gradați, ca și corpului didactic.

9. Să se plătească ajutorul familiar cu prima a lunei următoare, când s'a anunțat cazul, ceeace azi nu se face, mai mult chiar, nu se plătește nici cu începutul anului bugetar aplicându-ne același dreptate ca și corpului didactic.

10. Să nu se scadă valoarea locativă a caselor parochiale, întrucât preoțimea nu primește ca ceilalți funcționari de Stat indemnizații de chirie.

11. Să se acorde noimen la salar pentru fondul de pensiune preoțesc și să se acorde ajutoare văduvelor preotese din Ardeal.

12. Să se respecte arondarea protopopiatelor existente în Metropolia Ardealului și protopopilor titulari să li se acorde diurna legală.

13. Conform legii din Mon. Of. No. 73 din 1935 prin care învățătorii care funcționează timp de 10 ani în județele din Seculme și zona culturală, primesc 50 la sută spor la leaș, gradațiile la 4 ani și lot de cultură de 10 hectare, să se acorde același favor și preoților.

14. Repararea integrală a nedreptăților trecutului în conformitate cu art. 31 din legea cultelor; Numărul sufletelor, averei și a nevoilor reale ale diferitelor culte, fără a le face pendente numai pentru preoțime de situația bugetului.

15. Să nu se mai detarneze și anuleze sumele prevăzute în buget pentru trebuințele Bisericii ortodoxe, retribuțunea preoților ei, ca să li sea destinații străine și de altă natură.

Preoțimea roagă înzistent pe I. P. S. S. Chirilach, Mărtutul Congres Bisericesc, onor. Guvern al Tărilor și în special pe Dr. Ministrul ai Cultelor, ca să lea în dreaptă judecață doleștele preoțimei să le soluționeze după dreptate cât mai urgent, căci umilierea și nedreptățile pe care le suferăm anii de ani ne dor și jignesc nespus de mult.

Preoțimea ortodoxă română din cuprinsul Secției Sibiu a Asociației Clerului „Andrei Șaguna“ este hotărâtă să-și ducă mai departe lupta pentru căștagarea și apărarea drepturilor ei legale ca toate mijloacele ce-i pot sta la dispoziție.

Președinte,  
Indescifrabil

Secretar,  
Indescifrabil

### Asociația Clerului „Andrei Șaguna“, Sibiu

Nr. 24 | 1935.

## Convocare

Potrivit articolului 10 din Statutele Asociației „Andrei Șaguna“ a clerului ortodox român din Mitropolia Brdealului, Aanatului, Crișanei și Maramureșului — având arhiereasca binecuvântare — convocăm al 14-lea congres anual al acestei asociații la Caransebeș pe zilele de 6 și 7 Octombrie 1935, cu următorul

### PROGRAM:

#### Ziua I Duminecă 6 Octombrie:

Ora 8: Sfânta Liturghie cu predică și Cheamarea Duhului Sfânt (catedrala episcopală).

Ora 11.30: Ședința Comitetului central al Asociației (sala de ședințe a Consiliului episcopal).

Ora 13.30: Masă frătească la restaurantul „Pomul verde“.

Ora 16: Ședință de deschidere a congresului: a) Discursul P. C. Prot. Dr. Gh. Ciuhandu, președintele Asociației; b) Salutul reprezentanților autorităților și societăților surori; c) Conferința P. C. Părinte Fl. Codreanu-Arad despre „Greutățile zilei și datoria clerului“.

#### Ziua II Luni 7 Octombrie:

Ora 10: A doua ședință a congresului:

a) Raportul general despre activitatea Asociației în ultimul an; b) Raportul cassierului despre situația financiară a Asociației; c) Revenitările Bisericii ortodoxe și ale clerului ei, (raportor Prot. V. Nistor, consilier arhiepiscopesc-Sibiu); d) Eventuale propuneri (ele vor fi anunțate în scris Biroului central până la data de 3 Octombrie a. c.; e) Inchiderea congresului.

In restul timpului din cele 2 zile preoții congresiști vor participa la festivitățile organizate de „Frăția Ortodoxă Română“ și „Asociația Învățătorilor bănăteni“, care își țin congresele la aceeași dată și în aceeași localitate.

Sedintele congresului Asociației clerului „Andrei Șaguna“ vor avea loc în sala festivă a liceului „Traian Doda“ din Caransebeș.

Pentru rețineri de locuințe preoții congresiști se vor adresa păr. diacon Teodor Roșca (Caransebeș), iar pentru locurile la masa frățească dlui Teodor Dragomir, secretarul general al primăriei orașului

Sibiu, 25 Septembrie 1935.

**Prot. Dr. Gh. Cluhandu Prof. Nicolae Colan**  
președinte. **secretar general.**

## Românii Ortodocși din Banat cer reactivarea Episcopiei din Timișoara

— Să se desfășzeze episcopia greco-catolică, fără credincioși, dela Lugoj. —

In cele premergătoare să accentuează îndesunzorul covârșitor național, cultural și bisericesc ce l-ar avea de îndeplinit o episcopie românească în metropola Banatului.

Orice amânare, în rezolvarea acestelor probleme, de o capitală importanță pentru Bănățenii, aduce o serioasă diminuare și stîrbire a demnității lor și implicit a demnității Românismului în fața streinilor. Căci Episcopia Timișoarei este și o chestiune de demnitate atât bisericească cât și națională.

Și, oricât s'ar trimbița și nu pe nedrept, că „Banatu-i frunce“, el — această provincie care este leagănușul românismului — a fost într'adevăr „frunce“, pentru alții, pentru streini, dar pentru proprii lui filii n'a fost — și durere, nici azi nu este — „frunce“.

Și totuși și pentru adevarății lui filii a fost „frunce“, dar această „frunce“ s'a manifestat pe placul neșârșitelor nedreptăți. Din acest fel de „frunce“ a răsărit zicala: „Unde-i bine nu-i de mine; unde-i rău acolo-s eu“.

Unde a fost rău — prigoană, asupră, împilare și nedreptate — Românul bănățean ortodox l-a rezervat totdeauna locul de frunte. În schimb, unde a fost bine, mulțumire și îndestulare, locul de frunte a fost oferit streinului ori românului unelit înstrenuat.

Banatul românesc — grânărul României — n'a cerut și nici nu cere ajutoare materiale din partea Statului, sub nici un titlu. Dorința lui nu este de ordin material, ci este o dorință pur spirituală.

Băntuit de afăta neajunsuri în trecut, eșind totuși biritor, — Banatul este amenințat azi de germenul disoluției morale și al desagregării sociale, care roade încet dar sigur la temelia lui, amenințându-l cu prăbușirea și pustuirea.

Intrebăm: Unde se găsește forța eficientă care

să zăgăzuiască deslanțuirea catastrofei românismului din Banat? Unde? Toate măsurile luate, de ordin exterior, material, au fost simple și neputincioase.

Statisticile din an în an arată situații tot mai alarmante și mai disperate: „Pier Românilii bănățenii și locul lor îl ocupă streini“ — este strigătul de desnădejde a acelora cari cu îngrijorare se gândesc la viitorul românismului în Banat.

Natalitatea tot maleasăzută, — moralitatea, avorturile, concubinajul și luxul exorbitant în continuă creștere, — lată tabloul românismului în Banat!

Rețete salvatoare se scriu zilnic — de medicii provocatori de avorturi — dar nimeni nu le urmează, pentru că nici una nu conține elixirul vieții. Pentru că lipsește puterea care să scormonească profunzimile sufletului; care să deștepe conștiința adormită în păcate a poporului ce s'a depărtat de Cel ce conduce toată făptura și de legile Lui sfinte.

Răul de care suferă Banatul fiind de ordin sufletește, nici îndreptarea și vindecarea lui, nu poate veni decât numai dela un doctor care cunoaște tulnijele acestui suflet. Este o regulă elementară de igienă că o boală ne tratată la timp produce moarte.

In vreme ce Români din celelalte ținuturi, găsesc măngăiere în Biserica condusă de păstorii naționali, Bănățenii — în urma actului blestemat de apostasie religioasă și trădare națională din 1700 — au avut de suferit două jurguri de-o-potrivă de apăsatore; unul bisericesc sărbesc și altul de asuprile maghiară.

Până la 1865 (unii până la 1900), stații sub jurisdicția episcopilor sărbi din Timișoara, cari s'au desinteresat total de sufletul lor. De atunci și până azi au fost împărțiti la episcopile Caransebeșului și Aradului, cu Bihorul împreună, cari fiind prea loinse Episcopii de acolo n'au avut posibilitatea să stăvilească răul ce roade existența acestei provincii.

Aceste lucruri s'au putut petrece sub ochii stăpânirii apuse, care a avut tot interesul să lase să se destrame sufletul românesc din această provincie, care — cu ajutorul neprecupești al fostrăinăților unei — trebula să devină, mai de vreme ori mai târziu, ungurească și catolică.

Dar că nici după 17 ani de stăpânire națională românească nu s'a luat nici o măsură de îndrumare sănătoasă, morală a Românilor timișoreni, faptul ne umple sufletele de îngrijorare. Scuza o știm. Este un cântec vechi: nu sunt bani.

Am demonstrat că pentru o episcopie fără credincioși, cum este cea unelă dela Lugoj, care n'a fost creată pentru a sta în slujba intereselor românismului, se găsesc bani.

Statul român căștigat cu sânge românesc și la nevoie apărat tot numai cu sânge românesc ortodox, găsește suficiente fonduri pentru a întreține în Timișoara o Episcopie romano-catolică germano-maghiară,

cu Consistoriu și Academie teologică; un Vicariat sărbesc cu Consistoriu și un Vicariat unit și același Stat românesc, n'are ban! când e vorba de episcopia românească ortodoxă a Timișorii, de o Episcopie a Bisericii dominante!

Românilii bănățeni, au mobilizat toate energiile spre a obține hotărârea forurilor dirigitoare a țării de a reactiva imediat Episcopia Timișorii.

Sab imperiul acestor imperative naționale și bisericesti trebuie văzută și interpretată mareața adunare național-bisericească a Românilor bănățeni ținută în Timișoara, Duminică 22 Septembrie c.

Ca un glas venit din altă lume a răsunat în inimile bănățenilor chemarea la o consfătuire cu privire la problema episcopiei timișorene a prim-președintelui de Tribunal din Timișoara Dr. Marta. Tot ce are banatul mai distins și mai bun, s'a adunat Duminecă sub bolta sălii festive din palatul Prefecturii județului.

Din vremea marilor români E. Margu, A. Mocioni, V. Babeș, P. Rotarlu, I. Tăraru, M. Dreghici și E. Ungurianu, Banatul n'a cunoscut o astfel de adunare, care ca și cea din sală „Redută” din 26 iunie (10 iulie) 1876, a luat — prin personalitatea participanților — caracterul unei adevărate Adunări naționale a Banatului românesc.

A fost o adevărată minune că fruntașii vieții naștere publice bănățene — pe carti politica de partid n'a făcut decât să-l învățăbească — Duminecă s-au prezentat ca un corp unitar și solidar, ca o adunare de frați adevărați, purtăți de aceeași gânduri: reînființarea episcopiei din Timișoara.

Pr. Gh. Cotoșman.

## Sfîntirea bisericii ort. rom. din Pusta Otlăcii (Ungaria)

Eveniment rar în viața creștinilor ort. rom. din Ungaria. În ziua de 22 Septembrie s'a sfîntit biserica ort. rom. din pusta Megyes etitoria vrednicului și evlaviosului creștin Ștefan Rusu și soția Zenovia Drăgan din Otlaca.

Aceasta sf. biserică a fost zidită în anul 1912 de cără numitul ctitor cu suma de 60.000 coroane aur și pusă în slujba sufletelor românești așezate între K'gyos și Medgyes.

Acum a fost pictată de cără pictorul Adalbert Mayer din Giula, contribuind la suportarea cheltuielilor, cu sume considerabile nepoții lui Ștefan Rusu frații Maxim și Simeon Drăgan, cari pe lângă frumoasă avere moștenită dela bunicul lor, le revine ca moștenire datoria sfântă de a se îngriji și de ctitoria bunicului lor de sf. biserică și s'o considere ca și pe cea mai de preț moștenire.

Actul Sfîntirii !-a săvârșit pr. Zonobie Brădean din Curtici, ca delegat al Sf. Mitropolii; protopop I. Borza din Chitighaz, pr. Oct. Turic din Otlaca. Gheorghe Botău din Ciaba și preotul locului Florian Duma.

S'a remarcat prezența a multor țărani străini veniți din Ciaba, K'gyos și Medgyes, cari făceau nelincăpătoare sf. biserică.

Ne-am despărțit cu toți, cu convingerea, că am făcut un lucru plăcut lui Dumnezeu, și cu o pioasă și plăcută amintire.

Pr. Z. Brădean.

## Predică pentru Dumineca XX după Rusalii.

*Iubiti ascultători,*

După ce în Dumineca trecută Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ne-a arătat marea milostivire a Tatălui Cereșu față de omenire, îndrumându-ne a urma și noi exemplul Celui Prea Inalt și zicându-ne: „fiți milostivi precum și Tatăl vostru cel din Cerluri milostiv este; în sf. Evanghelie de azi însuși Prea dulcele nostru Mântuitor ne dă cel mai frumos exemplu de îndurare și dragoste, alinând durerea unei mame ce se abătea în chleuri grozave pentru moartea habitalului ei fiu.”

O văduvă din orașul Nain, pierzându-și unicul ei fiu, cu plângere amară îl petrece la locul de vecinătă odihnă. La poarta cetății, convoiul funebru întâlneste pe Iisus, înconjurat de apostolii săi.

Indulogașat de disperarea acestei mame nenorocite, cu glasul său bland Iisus îi zice: „Nu plângă”, iar mortului îi grăște: „Tinere, ție îți zic scoală-te”. și în acel moment mortul a inviat, spre mirarea tuturor, iar Iisus îl redă măcii sale.

Îată că numai prin cuvânt, Iisus face ca viața să se reîntoarcă în corpul peste care moartea pusese stăpânire. Această împrejurare cu învierea fiului văduvei din Nain dovedește odată mai mult adevărul cuvintelor cari ne arată pe Domnul Hristos ca stăpânitor al vieții și al morții, căci Iisus Hristos, acest bun păstor al sufletelor noastre a arătat întotdeauna bunătatea nemărginită față de omenirea păcătoasă, dorind să o readucă la calea adevărului. Fapta Sa despre care ne vorbește sfânta Evanghelie de azi, este una dintre măretele fapte pilduitoare prin care voia să arate oamenilor, că legea ce a întemeiat-o în lume nu este o lege vremelnică, ci veșnică. Că aceasta lege nu va fi o lege care să ajute numai lor bucurii, la averi, și atunci când avem alături de noi mulțimea prietenilor, ci în zilele noastre de necazuri de durere, când cu greu ducem amarul acestei vieți. și atunci, dacă Mântuitorul Iisus se îngrijește atât de mult de felicitatea sufletelor noastre, îndemnându-ne a-l chema în ziua necrizul nostru, și ajutându-ne în nenorocirile noastre, ca pe văduva din sfânta Evanghelie,

suntem noi oare recunoscători, față de darurile bine-cuvântării Dumnezeu-știi ce cu atâtă îmbelșugare se revarsă asupra noastră? O nu! De multe ori noi nici nu ne aducem în minte de marile binefaceri de care ne face părtășii Tatăl Cereșc, și mai degrabă suntem mulțumitori semenilor noștri, iar împotriva lui Dumnezeu ne răsvrătim. Prea puțini sunt buni și recunoscători! Iată de ce trebuie să sădăm în sufletele noastre această floare a recunoștinței, această apă răcoritoare a sufletelor noastre, ce isvorește din cuprinzul sfintei Evanghelii de azi.

Un plugar dintr-un sat se bucura foarte mult că recolta l-a fost bogată. Unul dintre copiii săi a auzit pe tatăl său, cum mulțumește vecinului pentru că l-a ajutat la căratul bucătelor. Deodată zise tatălui său: „Tată tu mulțumești acestui om care tă-a ajutat numai la căratul bucătelor, dar lui Dumnezeu când îl mulțumești pentru că l-a dat bucate multe”? Și tatăl copilului rămasă roșinat, căci nici odată nu mulțumise lui Dumnezeu pentru binefacerile primite! Această roșinie a tatălui din istorioară trebuie să cuprindă și sufletele noastre, prea puțin recunoscătoare față de binefacerile lui Dumnezeu.

Văduva doamna Nain care a dovedit recunoștință față de binefăcătorul ei, trebuie să ne fie și nouă un exemplu de urmat, în viața de toate zilele. Pentru că numai când vom împodobi sufletele noastre, cu mărgăritarele dragostei și ale umilinței, numai, când vom fi pătrunși de duhul mulțumirii și al recunoștinții, vom putea nădăjdu înălțarea cerurilor, care este gătită celor ce poartă în suflete comoară învățăturilor lui Hristos, Amin!

Horla Vișoi.

## Ecouri de pe frontul tinerilor școlari

Dela Soc. „Sf. Gheorghe” de pe lângă școala normală de învățători din Arad.

Rândurile ce aștern de data aceasta, în coloanele revistei „Biserica și Școala”, sunt destinate a da un mic imbold, acelor ce se jertfesc pe altarul Credinței.

Foloasele aduse de societățile a căror deviză este: Crucea, în pătura tinerească, sunt incomensurabile.

O societate dintre acestea, cu caracter moral, în primul rând, desvoltă sentimentul de admiratie față de Tatăl Cereșc, iubirea de care trebuie să simțim cuprinși toți acei ce suntem frați în Hristos, mila și jertfa pentru Neam și Țară.

În societățile acestea, își poate căștiga credinciosul înțelesă sufletească, simțindu-se mai aproape de Dumnezeu Tatăl, simțindu-se fericit.

Căci, oricât am căuta noi să găsim fericirea, în

lucruri nedemne de noi, fii a lui Dumnezeu, niciodată nu vom găsi-o — chiar dacă pe moment ne-am simțit fericiți — ar fi numai o îngăduințe a simțurilor noastre, numai o adormire a conștiinței, până la trezire când ne va frământa și muncii, nefiind înțești, deci nefericiți.

Societatea religioasă-morală, societatea ce are pe Hristos Domnul în frunte, ne oferă tot ce-i nobil, pentru un suflet de creștin.

Pentru înființarea a căt mai multor societăți religioase și mai ales să se organizeze, pe lângă școli, acesta este imboldul dat de rândurile-mi timide.

Această înfăptuire, cade în sarcina profesorilor de Religie.

\*

Duminică, 22 Sept. a. c., am avut fericirea să înregistram o reconstituire de societate, despre care am vorbit mai sus.

Sub întărește conductă a părintelui profesor de religie Iuliu Hâlmăgian, ca președinte de onoare a societății religioasă-morală „Sf. Gheorghe”, de pe lângă școala normală de învățători din Arad, asistat de d. Ioachim Toma, pedagogul școlii, s-a reconstituit comitetul de conducere al societății.

Prin majoritatea voturilor, a fost ales președinte Gh. Ardelean, vice-președinte Oarcea Vasile, secretar, Stefan Codres, casier, Dehelean Vasile și controlor, Voiculescu.

După ce comitetul a fost reconstituit, pă. Iuliu Hâlmăgian, prin cuvinte expuse cu foarte mult duh, sedința a luat sfârșit.

Cu această ocazie, dorim tuturor acelora ce fac parte din susnumita societate sau din alte societăți mai ales de pe lângă școli, spor la muncă, credință, iubire, dreptate și adevăr, iar acolo unde încă nu au luat ființă societăți a căror deviză este: Crucea, să se înfăptuască cu un ceas mal din vreme.

Florin Codres.

Nr. 6333/1935.

## Școala de cântăreți.

Se aduce la cunoștință celor interesati că în școala de cântăreți a Eparchiei Aradului se primesc elevi în etate dela 17 ani înainte, absolvenți de cel puțin 4 (patru) clase primare în baza unui examen de primire.

Elevii admitiți vor fi găzduiți în camerele disponibile din Alumneul Nou, cu o taxă lunară de 600 — șase sute — lei.

Taxa școlară se stabilește la 100 — una sută — lei anual.

Cererile de admitere vor fi însoțite cu actele justificative și anume:

- 1) Extras din matricula botezăților.
- 2) Certificat școlar.
- 3) Certificat de moralitate dela oficiul parohial.
- 4) Certificat medical că e complet sănătos și apt pentru oficiul de cântăreț bisericesc.

Se observă că Școala de cântăreți se va deschide dacă se vor prezenta candidați în număr suficient.

Arad, din ședința Consiliului episcopal dela 26 Septembrie 1935.

*Consiliul Eparhial ort. rom.  
Arad.*

## Bibliografie.

Aducem la cunoștință, că lucrarea păr. Dr. Gh. Ciuhandu, „Episcopii Samuil Vulcan și Gherasim Raț” a apărut deja. Are extensie de XXXII+702 pagini. Se vinde cu prețul de Lei 500. Ed tura autorului. Comandele sunt de a se face *direct la autor, cu ramburs ori lângă depunerea prețului*.

E de prisoș să mai lăudăm această carte de mare preț istoric-cultural. Ea a fost vestită deja în coloanele noastre.

In câteva zile se începe expedierea la adresele celor cari au comandat anticipativ lucrarea, dând astfel posibilitate autorului de a-și tipări lucrarea.

Acestora, autorul-editor le face înlesnirea, de a le da cartea legată, în condiții convenabile.

## Parohii vacante.

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune sistematizat pe lângă parohul Dimitrie Luțai cu decizia No. 4418-1935 al Ven. Consiliu episcopal or. rom. din Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima apariție în org. of. „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- 1.) Locuința în casa parohială, cu folosința casei vechi.
2. Seslunea preoțească de 30 jug.
3. Birul preoțesc, rescumpărat de com. parohială cu 5 jug.
4. Toate venitele după epitrahil.

Toate venitele acestea capelanul ales le va beneficia în întregime dar va și plăti toate impozitele către Stat, comună, eparhie și protopopiat.

Parohia fiind de cl. I. dela recurenți se cere asemenea calificare.

Alesul capelan va avea datorința de a predica regulat în Sf. biserică, a catehiza elevii dela ambele șco-

le de Stat din localitate și a conduce oficiul parohial.

Reflectanții se vor prezenta în timpul concursului în vră Duminecă ori sărbătoare în Sf. Biserică de astăzi arăta deosebitatea în cele rituale și oratorie, având avizul prealabil al protoereului.

Cerurile de concurs adresate Consiliul parohial din Fiscut, se vor înainta Oficiului protopopesc ort. rom. din Lipova.

**Consiliul parohial.**

**În înțelegere cu:**

1—3

*Vasile Grozda  
delegat protopopesc.*

**Consiliul parohial ortodox român Timișoara-Cetate.**

## Publicații.

Se aduce la cunoștință celor interesați, că în ziua de 16 luna Noemvrie 1935, orele 15 se va ține în sala de ședințe a Primăriei Municipiului Timișoara, etaj I, ușa 27, situat în cartierul I. Piața Libertății Nr. 1, licitație publică pentru construirea bisericii ortodoxe române din Timișoara-Cetate.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 88-100 inclusiv din Legea Contabilității Publice, reglementul O. C. L. și normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 iunie 1931.

Devizul general al lucrărilor este de 37.000.000 lei.

Din acest deviz se scot la licitație lucrări în valoare de 28.000.000 Lei, cuprinzând lucrările de arhitectură propriu zise fără instalații, decorări și mobilier.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă certă și o garanție de 5 la sută asupra valorii ofertelor, iar oferta se va face numai în conformitate cu cactul de sarcini care poate fi vizat în fiecare zi în orele oficioase la oficiul protopopesc ort. român din Timișoara-IV, strada Mircea Vodă Nr. 5.

Consiliul parohial ortodox român din Timișoara-Cetate afișează această publicație sub poarta Primăriei Municipiului, la oficiul protopopesc mal sus arătat și se inseră în Monitorul Municipiului, în ziarul „Universul”, în gazeta oficială a Eparhiei, Biserica și Școala, precum și în Monitorul Oficial.

Din ședința consiliului parohial din Timișoara-Cetate, înăună la 25 Septembrie 1935.

Din ședința consiliului parohial din Timișoara-Cetate, înăună la 25 Septembrie 1935.

*Dr. Patrichie Tiucă  
protopop-președintele  
consiliului parohial*